

Morten Thing

Antisemitismens bibel

Historien om smædeskriftet Zions Vises Protokoller
Plus S. Nilus: Zions Vises Protokoller, oversat af Gudrun
Rørdam (genoptryk af 1920-udgaven)

Informations Forlag, 2014

Af Brian Arly Jacobsen

Zions Vises Protokoller er kendt af de fleste læsere af dette tidsskrift. Det er dog nok de færreste, der har læst de antisemitiske "Protokoller". Det kan der være flere årsager til. Det kan være en læsermæssig udfordring at udholde dette mærkværdige skrift, som indeholder en amatøragtig formuleringsevne og usammenhængende historie om en jødisk verdensomspændende konspiration, der fremføres i både "vi" og "jeg" form. Den danske oversættelse fra 1920 er heller ikke en bog, som er nem at få adgang til, hverken antikvarisk eller på biblioteker, hvorfor det giver god mening at optrykke bogen som en del af historiker Morten Things grundige historiske analyse af "Protokollerne".

Things analyse fortæller historien om den antisemitiske "bibel", *Zions Vises Protokoller*, dens oprindelse, dens formål, den nyeste forskning og dens anselige udbredelse især i den arabiske verden i dag, hvor nye oplag fortsat trykkes.

Protokollerne udkom for første gang på russisk i 1903, samme år som pogromerne i Kischenew (Moldavien) begyndte. Pogromerne varede fra 1903 til 1906 og spredte sig til hele det russiske imperium og tilgrænsende europæiske nabolande. De tidligst kendte versioner synes at pege på en oprindelse i

Morten Thing

Anti- semitismens bibel

**Historien om
smædeskriftet
Zions vises protokoller**

Informations Forlag

højreradikale kredse i Bessarabien, det nuværende Moldova og vestlige Ukraine, hvilket giver god mening, da skriftet var med til at antænde den

antisemitiske bølge i Rusland, der førte til de voldsomme pogromer. I 1919 bliver skriftet oversat til finlandssvensk, og herefter breder teksten sig så hastigt i de vestlige lande. Thing redegør detaljeret for udbredelsen med særligt henblik på skandinaviske forhold.

Thing viser, hvordan dansk antisemitisme i 1920'erne før nazismen trivedes blandt ungkonservative/kulturkonservative tidsskrifter som *Den Ny Tid* og *Dansk Nationalt Tidsskrift*. Under pseudonymet Lauritz Carlsen oversatte Gudrun Rørdam teksten i 1920 efter opfordring fra billedhuggeren Rasmus Bøgebjerg. Avisen *Socialdemokraten* prøvede forgæves at redegøre for disse sammenhænge.

Det har været en almindelig formodning, at skriftet skulle være et arbejde udført af zarens hemmelige politi, men denne teori forlod de fleste, efter korrespondenten Phillip Graves ved *Times* i 1921 afslørede skriftet som et falsum og berettede om kildens ophav. Teksten er en bearbejdning af en bog af den franske satiriker Maurice Joly (1829–1878) udgivet i Belgien i 1864 med titlen *Dialog mellem Montesquieu og Machiavelli i helvede, eller Machiavellis politik i det 19. århundrede*, af en samtidig. Denne fiktive tekst foregiver at være en dialog mellem de to filosoffer, som begge er i helvede. De diskuterer polemisk Napoleons magtovertagelse i Frankrig. Den oprindelige forfatter til "Protokollerne" har så anvendt de dele af teksten, hvor Machiavelli kynisk argumenterer for, hvordan man overtager magten i et samfund og herefter judaiserer disse dele. At det allerede i 1920'erne blev klart, at teksten er et fal-

sum, har dog ikke fået indflydelse på udbredelsen. Bogen er udkommet på 38 forskellige sprog og i omkring 950 udgaver, hvilket gør den til det mest udbredte antisemitiske skrift i verden. Hitler brugte også "Protokollerne", som bl.a. var en fast del af de tyske skoleelevers curriculum under Naziregimet.

Thing har også fået den gode idé at afbilde illustrationerne på omslagene fra de mange udgaver verden over. Det viser, hvordan en særlig antisemitisk ikonografi anvendes og åbenbart virker som antisemitiske symboler over hele verden. Her går den verdensomsluttende slange, der repræsenterer jødernes magtovertagelse i hele verden, igen sammen med den grådige jøde, der sidder på verdens pengekasse.

Morten Things tekst udgives sammen med den oprindelige danske version af *Zions Viser Protokoller*. Det er niende gang, at skriftet udgives på dansk, men første gang det udkommer som en del af en kritisk bog om smædeskriftet og ikke som antisemitisk propaganda.

Udgivelsen af antisemitismens bibel og genudgivelsen af selve *Zions Viser Protokoller* afspejler en stigende interesse for konspirationsteorier. Studerende finder "Protokollerne" interessante, fordi de stadig spiller en rolle blandt visse politiske grupper både i den vestlige verden og i Mellemøsten.

På trods af "Protokollernes" over 100-årige historie er det (desværre) stadig alt for aktuelt, hvilket Things grundige analyse viser. Den er hermed anbefalet.